

Längtan - tankar om nattvarden

Djup och ytlighet. Insikt och inskränkthet. Har sådant att göra med ålder? Eller med den väg vi väljer att följa i livet?

Peter Halldorf,
Sandens Söner (s. 115) [SS]

Innehåll

Jag vill be, Fader, att mitt eget får spridas för glömskans vind som när man tar upp en handfull sand och låter kornen sakta rinna genom fingrarna, och att de korn som blir kvar i handen får vara från dig.

Innehåll.....	2
Att börja vandra.....	3
Advent.....	5
Eukaristi.....	7
Gå bort ifrån mig.....	10
Vem säger ni att jag är?.....	14
Frukta inte.....	17
Jesus - brödet och vinet.....	19
Öppna mitt hjärta.....	22
Ingen skillnad.....	25
Jag tror.....	28
Uppståndelsens hopp.....	30
Handtag, famntag, klapp eller kyss?.....	33
En kropp.....	36
Se människan, Se Guds lamm.....	40
Korn och druvor.....	43
Ansikte mot ansikte.....	46
Berusad.....	49
Källor som jag öst ur.....	52

Att börja vandra...

Jag är uppvuxen i ett kärleksfullt hedniskt hem. Efter att som tjuugoåring kommit till tro så inleddades jag inte bara i Kristus utan även i den svenska frikyrkligheten. Jag lärde mig mycket om att leva som kristen av många underbara människor från många olika sammanhang och samfund. Framförallt började jag lära känna Gud.

För några år sedan började jag fundera mycket kring nattvarden. Jag anade något djupare, något större än vad jag hittills förstått och jag började söka i Bibeln för att försöka förstå. Jag sökte bland människors tolkningar och tankar i många olika böcker, och läste om symboler och ceremonier, men känslan av att det fanns något mer var fortfarande där. Det verkade som om yttringarna levde kvar men att djupet bakom gått förlorat. Jag var inte nöjd med vad jag hittills funnit. Det kändes tunt och smaklöst och kunde inte mätta mig.

Så jag började söka mig längre tillbaka, bland de första kristnas källor, kyrkans tidiga teologer, och fann en ofattbar rikedom. Uttalanden som fick mig att häpna! Där fann jag intellekt skarpa som knivar och tro som kunde flytta berg. Jag fann en teologi som närde mitt hjärtas längtan snarare än att försöka stilla mitt huvuds kunskaphunger. Det var totalt omvälvande. Explosivt!

Kunde det vara sant som de skrev?

Som den förlorade sonen fick jag återvända till mina fäders hus och äta mig mätt av deras feta mat, deras teologi kring nattvarden. Hur skulle jag kunna tillgodogöra mig allt detta? Vad skulle jag tro? Skulle det sluta med ett ”Ja, ja. De levde ju för så länge sen och var inte lika upplysta som vi moderna människor!” eller skulle jag bejaka det som gått oss förlorat. Närma mig. Se vart den vägen ledde.

Denna lilla textsamling innehåller mina tankar kring nattvarden. Varannan text berör en särskild del av den nattvards gudstjänst som jag brukar delta i. Delarna är *inledningen, rannsakan, tacksägelsen, läsningarna, trosbekännelsen, den heliga kyssen, Kristi offer* och slutligen *välsignelsen*.

De andra texterna berör tankar som uppkommit under denna min resa tillbaka till kyrkans rötter, och olika citat från kyrkofäderna och andra personer som med böcker och samtal hjälpt mig på vägen. En brokig blandning av personligheter. Men de hade alla något viktigt att säga mig och jag hoppas att de kan berika även din syn på nattvarden.

Advent

"Mitt hjärta väntar på Gud i honom gläder sig min själ."

Med den sången börjar den nattvards gudstjänst jag brukar delta i. Sången blir som en bekännelse, en bön och en tacksägelse.

En bekännelse – jag väntar på dig.

En bön – kom Herre Jesus.

En tacksägelse – för att i mötet med dig finns hjärtats glädje.

Herre, det är du som bestämmer dagordningen här. Jag väntar på dig. På din ankomst. Jag kan inte med alla min religiösa trix "fixa" så att vi möts Herre. Det krävs att du kommer mig till mötes. Du har nycklarna till min värld. Jag väntar, törstar, hungrar och bara du kan stilla min själs törst, mitt hjärtas hunger...

En fängelsecell där man väntar, hoppas – och är fullständigt beroende av att dörren till friheten öppnas från utsidan, är ingen dålig bild för advent.

Dietrich Bonhoeffer,
Letters & Papers from Prison (s. 416) [LPfP]

Nattvarden är som ljudet av rasslande nycklar i mitt hjärtas lås. Ljudet av frihet. Ljudet av mötet med den som jag älskar. Ljudet av frid, ljudet av advent, ljudet

av brudgummens ankomst.

Tiden för min befrielse är inne. Han som möter mig är nära. Han står på andra sidan dörren och har nycklarna till den. Det hopp som grusats där jag i min ensamhet försökt forcera dörren börjar sakta vakna till liv igen. Det jag inte själv förmådde, det ville du göra åt mig. Jag vill omvända mig. Tro.

Förväntan. Den föder en tacksamhet i mitt hjärta. Jag är tacksam för att han kom mig till mötes. Tacksam för hoppet och glädjen som följer i min befrielses spår. Tacksam att han sökte mig bortom mina fel och brister. Tacksam och bävande för vad mötet skall innebära.

Helig Gud möter syndig människa.

Eukaristi

Nattvarden kallas för "Eukaristi". Ett grekiskt ord för "tacksägelse".

Hoppets och väntans slut. Slutet på ensamheten. Början på mötet. Brödet och vinet. Han är här. Och med hans ankomst en tacksamhet för att han kom. En tacksamhet som bara måste uttryckas på något sätt, tacksägelse.

Vad är det då med detta bröd och detta vin? Vad är det som gör det så annorlunda än annan mat vi äter?

Jag är livets bröd. Era fäder åt manna i öknen, och de dog. Men det bröd som kommer ner från himlen är sådant att den som äter av det inte skall dö. Jag är det bröd som ger liv, det bröd som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Och brödet jag ger är mitt kött, för att världen skall leva."

Johannes Evangelium 6:48-50 [SvFb]

Det är kring detta mysterium som jag har kommit att resonera en hel del. Om bröd som ger evigt liv. Bröd som är kött. Mysterium säger jag, inte för att det är så mystiskt, men för att det knappast kan förklaras så att det förstås med våra mänskliga sinnen.

Det måste förstås genom tro, inte genom kunskap. Att jaga mysteriet med kunskap, är som att skjuta det

framför sig på en utsträckt arm. Du springer och springer utan att egentligen närma dig det alls. Hur långt du än springer finns det fortfarande där, på en armlängds avstånd. Men om vi lämnar kunskapen och tar ett litet steg i tro, så kan vi närma oss det.

Kanske handlar nattvarden egentligen mer om längtan än om tro. Längtan född av tro. Längtan efter honom själv. ”Gör detta till minne av mig” (Luk. 22:19). Vi minns Herre, och vi längtar efter dig. Längtar efter din ankomst i våra liv.

*Salig är den som längtar efter Gud på samma vis
som älskaren längtar efter sin älskade*

Johannes Klimakos,
The Ladder of Divine Ascent (s. 287) [LDA]

Lär din själ att längta så att du kan närma dig mysteriet. Längtan drar dig till det. Vägleder dig. Längtan är för den troende vad nosen är för en jakthund. Den hjälper dig att hitta vägen. Att närma dig målet. För precis som jakthunden följer du ett blodspår.

Närma dig nattvarden
som du närmar dig krubban.
Med förväntan, för frälsaren är född.

Närma dig nattvarden likt Johannes,
som lutade sitt huvud mot Jesus bröst.
Med intimitet, för han är din vän.

Närma dig nattvarden
som du närmar dig den Korsfäste.
Med tacksamhet, för Jesus tog all din skuld på sig.

Närma dig nattvarden likt Maria,
som i trädgården mötte den Uppståndne.
Med förundran, för i honom finns evigt liv.

Närma dig nattvarden
som du närmar dig din älskade.
Med lust, för om dopet är förbundets ingång
är nattvarden förbundets fullbordande.

Närma dig...

Gå bort ifrån mig

Vågar vi då närma oss Helig Gud, när han närmat sig oss? Vågar vi bli berörda av Kristus närvaro? Vågar vi glädjas när vi hör ljudet av hans ankomst? Och ser ljuset när dörren öppnas...

När Simon Petrus såg det, föll han ner för Jesus och sade: "Gå bort ifrån mig, Herre, jag är en syndig människa."

Lukas Evangelium 5:8 [SvFb]

Hopplösheten som fötts av att ha gjort allt han själv kunnat och ändå misslyckats. Simon Petrus hade använt hela sin skicklighet, all sin erfarenhet, alla sina bästa fiskar-trix och ändå satt han i sin båt med tomma nät.

Vad hade gått fel? Kanske försökte han tänka ut nya sätt att angripa problemet, se nya platser att kasta i sina nät på. Eller så satt han bara där och funderade vad han nu skulle äta och hur han nu skulle klara avbetalningen på båten...

Så närmar sig Jesus honom och undret sker. Näten håller på att brista av all fångst. Men även Simon Petrus hjärta håller på att brista. Någonstans i detta möte föds den självinsikt hos Simon Petrus som får honom att utbrista "Gå bort från mig, Herre, jag är en

syndig människa.”

Ju närmare Jesus kommer mig, desto mer inser jag det. Jag är en syndare. Innan dörren öppnas och vi kan mötas, hjärta till hjärta, behöver jag, liksom Simon Petrus, bekänna min synd. Och be honom att rena mig.

Gud var mig nådig, enligt din godhet, utplåna mina överträdelser enligt din stora barmhärtighet. Två mig ren från min missgärning, rena mig från min synd. Ty jag känner mina överträdelser och min synd är alltid inför mig.

Psaltaren 51:3-5 [SvFb]

Min synd är alltid inför mig... och inför honom. Det finns ingen synd jag kan smyga med inför Gud. Han känner mig väl. David ber också ”*Förlåt mig mina hemliga brister.*” (Ps 19:13) [SvFb] Kanske är bristerna dolda för mina egna högmodiga ögon och min egna skeva självbild, men Gud ser dem.

Vi känner honom som ”*HERREN! HERREN! - en Gud, barmhärtig och nådig, sen till vrede och stor i nåd och sanning, som bevarar nåd mot tusenden och förlåter överträdelse, synd och skuld..*” (2 Mos. 34:6-7) [SvFb]. En barmhärtig Gud. En Gud som förlåter. En Gud stor i nåd som också bevarar nåd. Sådan är han, vår Fader.

Därför vågar vi hoppas och längta. Därför vågar vi tro, inte på grund av vår egen förträfflighet, utan på grund

av hans nåd. Vi vågar tro på hans förlåtelse. Så vi ber och vi sjunger *Kyrie Eleison – Herre förbarma dig*. Igen och igen och igen...

Trots att vi är skyldiga tio tusen talenter, så blir allt oss förlåtet, då vi inte bär på något ont uppsåt utan faller ned inför Gud. Även om vi har vandrat bort till den plats där fåren kommer bort från sin herde, även därifrån återhämtar Han oss igen. Låt oss bara vara villiga, mina älskade. För Gud är barmhärtig. Både när det gäller honom med skulden på tio tusen talenter, för hans herre var nöjd med att mannen föll ned inför honom, och i fråga om honom som förslösade sin faderns gods, för fadern var nöjd med att han tillbaka, och i fallet med fåren, för herden var nöjd med deras vilja att låta sig bäras.

Johannes Chrysostomos,
Homilies on the Epistles of Paul to the Corinthians
by St. Chrysostom: Homily XXIII (s. 210) [NpNf]

Så jag vill falla ned, återvända och låta mig bäras. Av honom, min Herde. Sången och bönen blir också en bekännelse. Att jag behöver hans förbarmande. Jag kan inte själv lyfta av mig min skuld och min ångest. Mörkret i min själ måste tas bort av honom. Mötet mellan honom och mig kan äga rum på grund av hans offer. Guds Lamm. Han som blev människa och gav sitt liv, offrade sitt eget kött och sitt blod för min skull. För att vi skulle kunna mötas. För att mina synder inte skulle stå i vägen. Hans offer, som vi nu ser dukas fram

inför våra ögon. Bröd och vin.

Se Guds lamm som tar bort världens synder:

Johannes Evangelium 1:29 [SvFb]

Vem säger ni att jag är?

När Jesus uppenbaras för oss, ställer han oss frågan "Vem säger ni att jag är?" Alla vi som inte avfärdar honom som ett påhitt, en stor historisk och litterär bluff, behöver förhålla oss till Jesus som person. Vi behöver också förhålla oss till den lära som han påstår att Fadern sänt honom att dela med oss.

Är han trovärdig? Är han sann? Är han det han utger sig för att vara, Messias, Guds smorde?

Då Jesus kom till trakten av Caesarea Filippi, frågade han sina lärjungar: "Vem säger folket att Människosonen är?" De svarade: "Somliga säger Johannes Döparen, andra Elia och andra Jeremia eller någon av profeterna." Han sade till dem: "Och ni, vem säger ni att jag är?"

Matteus Evangelium 16:13-16 [SvFb]

I Bibeln kan man hitta tre olika sätt på vilka människor som möter Jesus ser på honom.

Vissa, som männen i Nasarets synagoga, kan inte se annat än det fysiska de har för ögonen: "Är det inte snickarens son? Heter inte hans mor Maria och hans bröder Jakob och Josef och Simon och Judas? Och bor inte alla hans systrar här hos oss?" (Matt 13:55-56). Bland de som inte kunde tro på mer än de kunde

förnimma, mer än de kunde se, gjorde Jesus inte många kraftgärningar. (Matt 13:58).

Andra ser att Jesus är bärare av något mer, något större: *"Andra (säger) Elia och andra Jeremia eller någon av profeterna"* (Matt 16:14). Bland de som tror honom vara bärare av något större, något från Gud, gör Jesus många kraftgärningar.

Ytterligare andra säger som Petrus, att han är Guds Son: *"Du är Messias, den levande Gudens Son."* (Matt 16:16). Bland dem som ser honom som den han är, låter han visa sig som den förhärlicade.

Vem säger du att han är?

När brödet och vinet dukas fram inför oss ställs vi också inför frågan *"Vad säger du att det är?"*
Eukaristin - Brödet och vinet. Vad skall vi tro? Är detta det bröd som Jesus talar om, hans egen kropp och blod? Brödet från himmelen, som ger världen liv?

Vissa kan inte se annat än det fysiska de har för ögonen, de ser nattvarden som en minnesstund, en ceremoni för att minnas det som en gång var. Brödet är bröd och vinet är vin.

Andra, ser nattvarden som en bärare av något mer, något större. Att den är en bärare av Jesu kropp och

blod. Att Jesu kropp och blod på något sätt finns närvarande i nattvarden, i brödet och vinet.

Ytterligare andra säger att den är Jesus själv. Att brödet inte längre är bröd utan Jesus kropp och att vinet inte längre är vin utan Jesus blod. Att det är samma kropp som föddes i ett stall, samma kropp som dog på ett kors för att rädda alla människor.

Vad säger du att den är?

Frukta inte

På Simon Petrus bön, hans innersta fruktan och önskan – att bli lämnad, svarar Jesus ”*Frukta inte*” (Luk 5:9). På samma sätt svarar han oss när vi i förtvivlan ber honom förbarma sig över oss. Han lämnar oss inte, han kommer oss istället närmare.

Så fort vi tänker bekänna viskar synden ”*Han kommer att överge dig!*” Det är syndens överlevnadsstrategi.

Synden vill vara ensam med människan. Den drar henne bort från gemenskapen. Ju ensammare en människa blir, desto mera ödesdiger blir syndens makt över henne, och ju värre hon blir insnärjd, desto hopplösare blir i sin tur ensamheten. Synd vill vara anonym. Den skyr ljuset.

Dietrich Bonhoeffer,
Liv i Gemenskap (s. 99) [LiG]

Därför är det livsviktigt att få bli medveten om min synd. Och att få bekänna den för Gud, att få dela den med honom. Lyfta upp den i ljuset... höra honom säga: ”Frukta inte”. I stället för att bli bortmotade, vilket vi fruktar, blir vi inbjudna. Till fest, till gemenskap, till efterföljelse, till vänskap.

Gemenskap med honom istället för ensamhet i min synd.

Han inbjuder oss med orden: *”Kom och ät av mitt bröd och drick av vinet som jag har blandat”* (Ords 9:5).
Bröd och vin blandat med vatten.

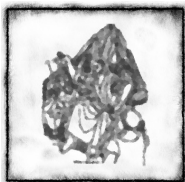
Varför var det vatten? Varför var det blod? Det var vatten för att det skulle rena, blod för att det skulle återlösa.

Ambrosius av Milano,
Om Sakramenten; Om Mysterierna (s. 65) [OO]

Sakta väcks vårt hopp igen. Syndens viskningar som förut ekade i våra hjärtan hörs allt svagare och hans ord ”Frukta inte” allt starkare. Tron på att han vill rena och återlösa mig är väckt. Min synd till trots. Jag har bekänt och han har inte vänt mig ryggen. Han står fortfarande där och ser på mig med kärlek i ögonen. Med tron väcks också tacksamheten igen så jag sjunger *”Jubla min själ, prisa din Gud, tänk på de underbara ting han lovat dig”* Evtigt liv, renhet, frihet och gemenskap med honom själv.

Herren har verkligen gripit in, kommit mig till hjälp.

Jesus - brödet och vinet

Jesus är ibland mäkta populär. Han verkar med sin personlighet, sin genuinitet, sitt budskap om kärlek kunna ena hela världen och det känns så lätt och underbart att vara lärjunge. Så plötsligt säger han det svåra, det vi inte kan förstå eller inte vill begripa. Det som utmanar oss.

"Jesus svarade: "Amen, amen säger jag er: Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod, har ni inte liv i er. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen. Ty mitt kött är verklig mat och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. Liksom den levande Fadern har sänt mig, och jag lever därför att Fadern lever, så skall också den som äter mig leva därför att jag lever. Detta är det bröd som har kommit ner från himlen. Det är inte som det bröd fäderna åt och sedan dog. Den som äter detta bröd skall leva i evighet."

Johannes Evangelium 6:53-57 [SvFb]

Då Jesus sagt detta lämnade många honom. Det blev för svårt att förstå. De som lämnade hade varit lärjungar till sitt intellekts yttersta gräns. Nu återstod det bara att tro. För hur skulle detta gå att förstå?

Verklig mat. Verklig dryck. Mitt kött och mitt blod säger Jesus. För att förbli i honom.

Kan vi ta honom på allvar? Kan vi våga tro att detta är sant? Eller skall vi föröka att sortera in detta bland det vi kan förstå och därigenom reducera det? Eller kan vi bara våga tro? Att brödet och vinet *är* Jesu kropp och blod. Av den enkla anledningen att Jesus säger att det är det? När Jesus instiftar nattvarden säger han ju: ”*Detta är min kropp*” och ”*Detta är mitt blod*” (Mark 14:22)

Kristus själv har sagt om brödet ”Detta är min kropp”. Vem vågar tvivla nu? Och när han själv å det tydligaste slår fast och säger ”Detta är mitt blod”, vem tvivlar då och säger att det inte är hans blod?

Kyrillos av Jerusalem,
De mystagogiska katekeserna 4.1 (s. 108) [MK]

Nu kanske du tänker, ”Hur kan detta ske? Hur kan det bara bli något annat än det som det är? Hur kan bröd och vin vara kött och blod? Hur kan det bara förvandlas?”

Mose svarade: ”Men om de inte tror mig och inte lyssnar på mina ord utan säger: HERREN har inte uppenbarat sig för dig?” Då sade HERREN till honom: ”Vad är det du har i handen?” Han svarade: ”En stav.” Han sade: ”Kasta den på marken!” När han då kastade den på marken

förvandlades den till en orm...

Andra Moseboken 4:1-4 [SvFb]

Det är som när Mose, på Guds befallning, kastade sin stav på marken och den förvandlades till en orm. Stavens natur förändrades så att den blev till en orm. (2 Mos 4:2-7). Trä blir kött på Guds befallning. Så blir även bröd.

Öppna mitt hjärta

otillräckligt.

Jag tror inte att det går att ”förstå” Gud genom att bara använda vårt intellekt. Analyserande, uppdelande, kategoriserade och teologiserande. Intellektet är bra och viktigt när vi närmar oss honom. Men helt

Det han är och det han gjort måste också förstås med hjärtat. Så jag ber, Herre väck mitt hjärta. Gör det mottagligt för din röst.

Jag sover, men mitt hjärta är vaket. Hör, min vän klappar på. Han säger: Öppna för mig...

Höga Visan 5:2 [SvFb]

Att bara använda intellektet är som att försöka förstå en kram. Du kan med ditt intellekt fatta att det är bra att kramas för att det ger värme, det visar samhörighet och ömhet... Men innan du fått en kram, upplevt den med ditt hjärta – så fattar du egentligen inget alls om det.

Så jag vill uppleva dig Herre. Med hela min varelse. Inte sitta avvaktande och väntande. Inte nonchalant och ointresserat. Jag vill ge mig hän. Tillhöra dig.

Och du skall älska HERREN, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av all din kraft.

Femte Moseboken 6:5 [SvFb]

Så med öppet hjärta och en lyssnande själ vill jag av all min kraft ge mig hän åt att lära känna dig. Höra dina ord talas till mig. Lectio Divina - den gudomliga läsningen. Att få spegla mitt eget liv i Guds ord och få Guds ord förklarad genom Jesu liv och person.

Sannerligen, Skriften var vatten före Jesus, men efter Jesus så har den blivit till vin för oss.

Origenes,
Origen, spirit and fire: a thematic anthology of his writings
(s. 109) [SaF]

Uppmärksamt, som Maria vid Mästarens fötter, vill jag sitta, lyssna och dricka hans ljuva vin. Den bästa delen. Öppna mitt hjärtan för min Frälsare och Konung än mer. För han är min vän, min älskade, mitt liv.

Det har sagts att vi dricker Kristi blod inte bara när vi tar emot det i nattvardsfirandet utan också när vi tar emot hans ord. I hans ord finns livet, så som han själv har sagt oss: "De ord som jag har talat till er är Ande och liv" (Joh 6:63)

Origenes,
The Eucharist of the Early Christians (s. 187) [EC]

En röst i mitt mörker, hans röst. Många har längtat, men jag får se och höra. Höra de löften som profeter genom tiderna fått se bli verklighet, höra och minnas de mäktiga gärningar han genom tiderna gjort, och se

den ofantliga kärlek han har älskat mig med. Så jag vill
gensvara på hans kärlek. Älska honom som älskat mig
först.

*Om mitt hjärta inte tillhör honom hör inte heller
jag till honom.*

Thomas Merton,
New Seeds of Contemplation (s. 43) [NSC]

Han som uppfyller universum föddes som ett litet barn.
Levde och dog. För att ge dig och mig liv. Kanske kan
du, när du hört allt detta, om Guds storhet och godhet,
våga tänka tanken. Brödet och vinet är Kristus.

Ingen skillnad

”Men det syns ju ingen skillnad!”
kanske du tänker. ”Hade brödet
utseende förändrats och liknat kött
hade jag hade trott på det...”.
Återigen försöker vi närma oss det
med våra fysiska sinnen. Jagar det
med uträckt arm. Skjuter det framför oss. Det som skall
förstås med tro.

*Ett exempel till. Folket törstade och kom till
källan. Källan var bitter. Den helige Mose kastade
ett stycke trä i källan, och källan som hade varit
bitter blev söt. Det vill säga, den förändrade sin
vanliga natur och tog emot nådens sötma.*

Ambrosius av Milano,
Om Sakramenten; Om Mysterierna (s. 60) [OO]

Ett yxblad föll i vattnet och sjönk. Elisa tog då en bit
trä och kastade i floden och yxbladet flöt upp till ytan.
(2 Kung 6:1-7)

Yxbladets natur hade ändrats, så att det blev flytande.
Till det yttre syntes ingen skillnad, men profetens
handling gjorde att dess natur ändrats så att järnet flöt.
Det såg fortfarande ut som järn, men det betedde sig
inte som järn. Det hade fått andra egenskaper. Det hade
blivit flytande järn.

På samma sätt ändrar brödet och vinet natur så att de

blir Jesus kropp och blod när vi ber den Helige Ande komma över det. Guds nåd förändrar naturens egenskaper.

Vi kan alltså märka att nåden har en större kraft än naturen..

Ambrosius av Milano,
Om Sakramenten; Om Mysterierna (s. 92) [OO]

Vi ser det också i inkarnationen. Herrens Ande kom över Maria och hon födde en Son i strid mot naturen. Gud tog kvinnans säd (1 Mos 3:15) och blåste sin Ande i den - och den fick liv (Luk 1:25), inte genom någon mans vilja utan genom Herrens Ande, och blev Brödet som ger liv.

Ibland tänker jag: ”Tänk om man hade varit med vid krubban..” Samma kropp ligger framför oss när vi firar nattvard.

Ibland tänker jag: ”Tänk om jag som den bibliske Tomas hade fått känna på hålen i Jesus händer...” Samma kropp ligger framför oss när vi firar nattvard.

*De vise männen tillbad denna kropp i krubban. ...
Nu är det inte längre i krubban som du ser den,
utan på altaret.
Detta är den kropp som höljdes i blod och som
sårades av lansens, ur vilken frälsningens källor
strömmade, vatten och blod till hela jorden.
Kristus kom upp ur djupen i ett strålande ljus och*

*steg upp till den himmelska tronen, efterlämnade
sina strålar här. Det är denna kropp som han låter
oss hålla i handen och äta.*

Johannes Chrysostomos,
*Källor - Den kristna spiritualitetens
ursprung (s. 109) [KR]*

Jesus egen kropp, för att han själv säger det. Och jag
vill tro på Jesus, tro på det han säger.

Jag tror

Något säger oss, nej, det snarare skriker till oss: *Var förnuftig nu!!! Det kan inte vara på det sättet!!! Lyssna inte!!! Tro inte!!!*

Hur kan jag tro på något sådant? Vad tror jag egentligen på? Vilken är min bekännelse? Tror jag på en Gud, treenig och helig, skapare av allt som är skapat? Tror jag på Jesus, född av en jungfru? Död men uppstånden igen? Ett evigt liv?

Att bekänna vår tro. Det är inte att slå sig för bröstet och säga alla sina politiskt korrekta, intellektuellt prövade och teologiskt tillvridna funderingar. Snarare är det som med den anonyme mannen i folkskaran vars son lärjungarna misslyckats att hela och nu stod och debatterade med fariséerna om vad som gått snett. Så kommer Jesus...

Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var barn. Ofta kastar anden honom än i elden och än i vattnet för att ta livet av honom. Men om du kan, så förbärma dig över oss och hjälp oss!" Jesus sade till honom: "Om du kan, säger du. Allt förmår den som tror." Genast ropade barnets far: "Jag tror. Hjälp min otro!"

Markus Evangelium 9:21-14 [SvFb]

I kyrkans trosbekännelser, vare sig vi läser den apostoliska, den nicenska eller den Athanasianska, så radar vi det ena, mänskligt sett, otroliga påståendet på det andra. Men vi tror. Vi vill tro.

Fader hjälp vår otro.

Uppståndelsens hopp

Att leva av tro. Att vara övertygad om det jag inte kan se. Att hoppas. Att längta. Kanske är det lättare att tro på det enbart abstrakta, det vi inte kan se med vår mänskliga natur. Uppståndelsen. Livet efter döden.

Det andliga. Att tro att bordet framför mig, det enbart fysiska, är ett bord är inte svårt. Det är bekant och nära.

Men när det himmelska och det jordiska blir en symbios, så att det ena syns tydligt medan vi bara kan ana det andra, faller vi ofta tillbaka till att avfärda det som antingen enbart andligt eller enbart jordiskt.

Men vår tro stämmer överens med Eukaristin och Eukaristin i sin tur bekräftar vår tro. För vi skänker honom det som är hans eget, förkunnande gemenskap och enhet mellan kött och Ande.

Eftersom brödet, som tillverkas av det jordiska, inte längre är vanligt bröd när Gud åkallats över det utan Eukaristi bestående av två verkligheter, jordiskt och himmelskt, så är det också med våra kroppar när de får del av Eukaristin; de är inte längre förgängliga utan äger uppståndelsens hopp.

Irenaeus av Lyon,
Mot Heresierna IV (18:5) [AF]

Nattvarden handlar om gemenskap. Mellan honom som utgivit sig och oss som firar utgivandet, mellan

himmelskt och jordiskt, mellan Gud och människa. Genom nattvarden införlivas vi i Kristus så att vi blir ett. Vi förbli i honom och han i oss, vi får liv eftersom han lever.

Huvudet och kroppen bildar en enda människa, och på samma sätt bildar Kristus och Kyrkan en enda enhet.

Denna enhet blir verklig genom näringen han har gett oss som ett tecken på sin kärlek till oss. Han har förenat sig med oss på ett så innerligt vis, han har blandat sin kropp med vår som en surdeg, för att allt skall bli en enda människa, liksom kroppen är fäst vid huvudet

Johannes Chrysostomos,
*Källor - Den kristna spiritualitetens
ursprung (s. 114) [KR]*

Gud blandar sig med människan. Inte bara så att våra kroppar få bli en boning för den Helige Ande. Det är dom. Men ännu mer. Rent fysiskt. Kroppsligt. Det är ganska oerhört. Så att han förblir i oss och vi i honom.

Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom.

Johannes Evangelium 6:56 [SvFb]

Inte så att du blir Kristus, inte så att Kristus blir du. Ni blir ett. Inte huvud med en kropp, som två olika enheter löst sammanfogade, utan uppfylld. Helt och hållet. Fullkomligt förenad mer honom. Idag, imorgon och i

all evighet.

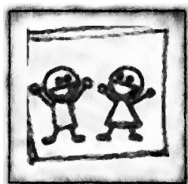
För detta ändamål blandar han sig med de troendes kroppar genom Sin kropp av bröd och vin, så att de troende genom denna förening med det oförgängliga skall få del i ett oförgängligt liv.

Gregorius av Nyssa,
*The Catechetical oration of
Gregory of Nyssa (s. 35) [CoGN]*

Nattvarden är odödlighetens surdeg. När du genom att ta nattvard blandar hans kropp med din, då blandas han med dig till en enhet. Du kan inte längre säga "Där är jag och där är Kristus". I honom kan vi ha gemenskap, fullkomlig gemenskap. I honom kan vi mötas, hjärta mot hjärta.

Handtag, famntag, klapp eller kyss?

När vi västerlänningar möts så skakar vi ofta hand... Vi visar varandra att vi är obeväpnade. Jag visar att jag inte har något dolt i min hand som kan skada dig. Att jag är obeväpnad... Vi bibehåller en vapenvila. Det är en ganska lam hälsningsgest. Armlängds avstånd. Distans.

Hälsa varandra med en helig kyss.

Romarbrevet 16:16 [SvFb]

Kysse... En hälsning mellan intima vänner, ett uttryck för tillgivenhet och innerlig gemenskap. Den ”heliga kysse”, på grekiska *philema hagion*, var i den urkristna församlingen ett tecken på den gudomliga kärleken som förenade de Kristus-troende.

Vi möts inför Eukaristin. Kärleken som skall komma att förena oss i Kristus. Kärleken som förutsätter att vi ständigt tar itu med och klarar ut de konflikter som uppstår i all mänsklig samvaro.

”... lämna din gåva framför altaret och gå först och försona dig med din broder ...”

Matteus Evangelium 5:24 [SvFb]

Försoning... Inte vapenvila...

Kyssen är tecknet. Tecknet på att jag har rannsakat mitt hjärta och valt att förlåta. Valt att se på min broder med den gudomliga kärlek som förenar oss. Valt att se bort från mitt eget sårade hjärta. Valt att sätta vår gemenskap högre än min egen rätt. Valt att sätta ”vi” högre än ”jag”.

Har din broder sårat dig så att såret i ditt hjärta ger upphov till hat? Låt dig inte besegras av hatet, utan övervinn hatet med kärleken.

Maximos Bekännaren,
Maximus Confessor: selected writings (s. 77) [MSw]

Så jag sträcker fram mina händer, och omfamnar hans. Blir omfamnad av honom. Jag ser honom i ögonen, ser på honom med Kristi ögon. Ser på allt som förenar oss. Den största gemensamma nämnaren, vi är sammanfogade i Kristi kropp. Och han ser på mig...

Sedan för jag mina händer mot min mun. Förbereder mig för att ge och på att få. Tecknet. På förlåtelsen. På gemenskapen. På kärleken som övervinner alla mänskliga konflikter. Kristi kärlek – världens hopp!

Under Johannes XXIIIs tid som påve, levde i Konstantinopel ett annat av Kristi vittnen, patriarken Athenagoras. När vi efter ett besök hos honom tog farväl, stod han i dörröppningen och med en gest som för att lyfta nattvardskalken, yttrade han dessa ord: ”Det finns ingen annan lösning än kalken och brödbrytelsen. Kom ihåg

det.”

Broder Rogier av Taizé,
I allt frid i hjärtat (s. 97) [FiH]

Så öppnar jag mig för min broder. Släpper lös den försonande kyssen. Det gamla är förgånget, det som var är borta. Det som skiljde oss åt. Något nytt, barmhärtighet, gemenskap och kärlek har kommit.

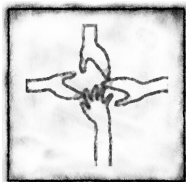
Guds godhet, nåden att få försonas, som ges mig genom min broders kyss.

Grälets bitterhet försvinner helt i Guds godhet.

Diadochos av Fotike,
The Philokalia: the complete text (s. 257) [TP]

Där barmhärtighet och kärlek bor, där är också Gud...

En kropp

Barmhärtighet och kärlek gentemot våra bröder och systrar i Kristus är en förutsättning för sann gemenskap. Eukaristin, Jesus kött och blod, bevarar oss i Jesus och Jesus i oss. Den bevarar oss också i denna sanna gemenskap och smälter oss samman genom den så att vi blir ett. Eller som Kyrillos av Alexandria uttrycker det:

Även om vi är uppdelade som helt åtskilda personer, så att en är Petrus och en annan Johannes eller Tomas eller Matteus, har vi blivit en kropp i Kristus, närda av ett kött och märkta med enhetens sigill av den Helige Ande, och eftersom Kristus är odelbar - man kan inte dela honom på något sätt - så är också vi i honom ett.

Kyrillos av Alexandria,
Flesh of the Church, Flesh of Christ (s. 76) [FCFC]

Det finns många bilder i Bibeln som beskriver denna förening. En bild är vinstocken och dess grenar. En annan bild är kroppen som består av många lemmar men ändå är en kropp. Olikheten mellan oss bevaras men sammanfogas till ett, för att genom sin olikhet kunna tjäna som ett.

Låt oss lära oss hur underbart detta sakrament är, varför det har instiftats och det goda som det

åstadkommer. Vi blir enligt Skriften till en enda kropp, lemmar och ben i Hans kropp. Detta är vad näringen han ger oss åstadkommer. Han blandar sig med oss, så att vi blir en enda verklighet, som en kropp fäst vid sitt huvud.

Johannes Chrysostomos,
*Källor - Den kristna spiritualitetens
ursprung (s. 115) [KR]*

Församlingen blir Kristi kropp genom att den äter Kristi kropp och låter den, som en surdeg, göra oss till Kristi kropp. Ett enda bröd - ett med honom och med varandra. Han är huvudet, vi är kroppen - tillsammans är vi ett. Kan vi våga tro det?

Jesus Kristus är samtidigt en unik person och församlingen.

Dietrich Bonhoeffer,
Efterföljelse (s. 185) [EF]

Att våga tro. Att våga tro på denna intima förening. ”Hur skall detta kunna ske?” kanske du tänker. Lukas och Johannes skriver om två möten där denna fråga står i centrum. Ängeln som mötte Maria sa att Gud och hon skulle bli ett kött. ”Hur skall detta kunna ske?” undrar hon. (Luk 1:26-38). ”Hur kan detta ske?” undrar Nikodemus när Jesus säger att måste ha Anden till far och vattnet till mor för att komma in i Guds rike. (Joh 3:1-22)

I bland ställer Gud oss inför förhållanden som utmanar

det vi tidigare tagit för givet. Maria trodde att hon måste ha en man för att bli med barn. Nikodemus att han måste krypa tillbaka i moderlivet för att bli född på nytt.

Kanske du och jag kämpar med en dualistisk Gudsbild så att talet om att vi och Kristus är ett är svårt.

*Pröva er själva om ni lever i tron, prova er själva!
Eller vet ni inte med er att Jesus Kristus är i er? ...
Andra Korintierbrevet 13:5 [SvFb]*

Låt oss pröva oss själva och i denna prövning beväpna oss med samma ödmjukhet som Maria hade inför ängelns budskap: ”Må det ske med mig som du har sagt...”

Ödmjukheten är nyckeln till tro, genom vilken det andliga livet börjar: för tro och ödmjukhet är oskiljaktiga. I perfekt ödmjukhet försvinner all själviskhet och din själ lever inte längre för sin egen skull eller i sig själv för Gud: den är förlorad och nedsänkt i honom och förvandlas till honom.

Thomas Merton,
New Seeds of Contemplation (s. 181) [NSC]

Jesus, jag vill förenas med dig. Jag ger upp mitt eget för att förenas med dig. Som bruden med sin Brudgum. Som en gren i vinträdet. Förbli i dig. För att bära frukt åt min Fader. Jag vill få min näring av dig. Jag vill vara dina händer och dina fötter. En del i din Heliga Kropp.

Förenad med dig och genom dig, förenad med mina
systrar och bröder.

Idag, i morgon, i evigheten.

Se människan, Se Guds lamm

Två uppmanar oss att se Jesus, Pilatus och Johannes Döparen. (Joh 19:5, Joh 1:29)

Den ena att se hans mänsklighet, den andra att se hans Gudomlighet. Den ena det man kunde se med ögat, den andre det man kunde se med Andens hjälp.

Brödet framför oss. Bakat av den jordiska säden. Jag äter det och min mage blir mätt. Vinet som räcks oss. Pressat ur druvor som växt på jorden. Jag dricker det och min strupe blir otörstig.

Brödet framför oss. Nedkommet från himmelen. Jag äter det och lever i evighet. Vatten och blod från hans sida. Jag dricker det och blir renad och löst från mina synder.

Det finns bara en Kristus, en enda nu och en enda då – en enda kropp...

Johannes Chrysostomos,
Patrologia Graeca (58:743) [PG]

Jordiskt och himmelskt möts här framför mina ögon. Här och nu. En del i mig ryggar tillbaka inför det. En annan del drar mig till det. Det är nu, det är här jag väljer vad jag skall tro. Följa min längtan och närma mig eller rygga tillbaka till det trygga. Det mina jordiska sinnen förstår. Eller våga tro...

Jag väljer... Jag närmar mig dig Herre. Kom mig till mötes. Jag tror, hjälp min otro. Vår längtan har lett oss hit. Vår längtan efter dig. Vi längtar Herre, törstar...

Herre, jag förtärs hellre av din eld än av min längtan efter den.

Jag proklamerar att du är här. Nu. Lika mycket som du är i din tronsal i himmelen. Jag stämmer in med kören från himmelen, från din tronsal, som sjunger och ber ”Helig, Helig, Helig...”

Den kristne ber var han än befinner sig, med sina sinnens ögon slutna och själens ögon riktade mot det där ovan. Han stannar inte vid himmelens valv utan fortsätter genom den himmelska världen under Guds Andes ledning, liksom till en plats bortanför denna värld, där han skänker sin bön till Gud.

Origenes,
Origen: Contra Celsum 7:44 (s. 432) [OCC]

Konturerna blir suddiga. Det himmelska och jordiska blandas. Så att inte bara himmelen är full av din härlighet, hela jorden är det också. Hjälp oss att se det. Se din skaparhand i allt det skapade. Jorden och himmelen prisar dig Fader i samklang och samstämmighet. Ära vare Gud!

Vår bön stiger upp till dig, men du väljer, som alltid, att

stiga ned till oss. Som när du vandrade i Edens lustgård om kvällen. Du möter oss där vi befinner oss. Här och nu. Din närvaro, din Ande ger liv. Vi var stoft tills du kom oss så nära att din andedräkt rörde oss. Kom oss nära igen Herre.

Och HERREN Gud formade människan av stoft från jorden och blåste in livsande i hennes näsa. Så blev människan en levande varelse.

Första Moseboken 2:7 [SvFb]

Så sänd din Ande Herre. Livgivaren. Låt den befrukta det jordiska. Låt det jordiska brödet och det jordiska vinet förvandlas. Låt det få liv. Låt det bli det eviga Livets bröd. Livets läkemedel. Slut på nytt ditt förbund med oss. Vi hungrar och törstar efter dig.

Inte ens vår Herres kropp ägde odödlighet eller kraften att skänka odödlighet genom sin egen natur. Detta gavs till den av den Helige Anden och dess natur fick en intim närhet med den Gudomliga naturen och blev odödlig och ett instrument för att skänka odödlighet till andra... Eftersom den livgivande Andens natur tillförde vår Herres kropp vad dess mänskliga natur inte ägde innan, så borde vi, ... inte se på elementen som bara bröd och vin utan som Kristi kropp och blod, till vilket det förvandlats genom den Helige Ande.

*Theodoros av Mopsuestia,
The Eucharistic Epiclesis (s. 57) [EE]*

Korn och druvor

En av de första nedtecknade nattvardsordningarna innehåller en fin bild om brödet som består av många korn som blir ett bröd (Didaché 9:4).[DAF]. Cyprianos av Karthago utvecklar denna bild lite

när han säger:

När Herren kallar sin kropp för bröd, sammansatt av ett stort antal korn, understryker han vårt folks enhet. Och när han kallar sitt blod för vin, som pressats ur ett stort antal druvor och som blir en enda dryck, understryker han att vår flock består av en mängd som återförts till en enhet.

Cyprianos av Karthago,
The Epistles of Cyprian of Carthage (Ep 75:6)
[ECC]

Vi var korn som växte på olika ax. Var och en för sig. Kristus kom och plockade oss, malde oss tillsammans – och nu är vi ett. Ett bröd. En kropp.

Vi var druvor som växte på olika grenar. Var och en för sig. Kristus kom och plockade oss, pressade oss tillsammans – och nu är vi ett. Oskiljaktiga. Ett vin. Samma blod.

Återförda till en enhet.

*Helige Fader, bevara i ditt namn dem som du har
gett mig, för att de skall vara ett, liksom vi är ett.*

Johannes Evangelium 17:11 [SvFb]

Forntida folk hade ett sätt att markera att någon stod dem väldigt nära. Bägge skar sig i handen och lät blodet blandas. De blev blodsbröder. Ingick ett förbund med varandra. Man ansåg sig vara närmare släkt än en familj, mer som en bit av sig själv. (Ex. Toxaris, sid 60 [WLS] och Arrow-Odd, sid 27 [SVR])

Jag gillar den bilden. För vi troende är av samma blod som Kristus. Blodsbröder. Alla hör vi till samma kropp. hans blod flyter i oss. Hans kött är vårt kött.

*Ty liksom kroppen är en och har många lemmar,
men kroppens alla lemmar - och de är många -
utgör en kropp, så är det också med Kristus.*

Första Korentierbrevet 12:12 [SvFb]

Bröd och vin. Kristi Kropp och blod. Av vilken du är en del och jag en del, men sammanfogade av Guds nåd i Jesus Kristus genom den Helige Ande.

Så Fader, hjälp oss att se på varandra som på oss själva. Att älska varandra som vi älskar oss själva. Att ge varandra av oss själva, vår tid och vår uppmärksamhet. Låt inte lojheten och självupptagenheten som också bor i våra hjärtan få vrida bort mitt fokus från min broder så att jag bara ser på mig själv och mina behov. .

Församlingen återspeglar Kristus när vi uttrycker vår kärlek till varandra.

Ett nytt bud ger jag er, att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Om ni har kärlek till varandra, skall alla förstå att ni är mina lärjungar.

Johannes Evangelium 13:34-35 [SvFb]

En kärlek uttryckt i handling. En kärlek som märks och syns. Inte bara i församlingen utan en kärlek som det viskas om bland de som ännu inte tror. En kärlek som pekar på Kristus. En kärlek som visar lärjungaskap till honom som i kärlek blev given till världen, till honom som inte såg sitt liv som sitt eget, till honom som lät sitt blod flöda på korset för att du och jag skulle kunna bli hans blodsbröder...

Ansikte mot ansikte

Nu ser jag dig. I brödet och vinet.
Framför mig. Nära. Ser med min
själs ögon in i dina ögon. Du rör mitt
hjärta. Sträcker fram din hand och
bjuder mig att ta emot. Din närvaro.

Inför dig öppnar jag mitt hjärta och ber. För allt som
din Ande manar mig till. Jag låter bönen bli det band
som förenar våra hjärtan nu min Herre. I bön lyssnar
jag till din röst och i bön formulerar jag den i ord. Låter
min mun vara din mun för jag vill uttrycka det som
flödar ur ditt hjärta. Tillkomme ditt rike.

Din kropp bryts. För min skull. Du som var hel offrade
dig och lät dig brytas för mig som var bruten,
förkrossad och förlorad för att jag skulle bli hel. Ditt
blod, din själ, blev uttömd för mig. Blod och vatten
rann ur din kropp. För mig.

*Detta är den första och främsta nyttan som denna
torra och mörka natt av kontemplation ger:
kunskap om sig själv och om sitt elände.*

Johannes av Korset,
Dark Night of the Soul (s. 30) [DN]

Jag tror, Herre. Jag vet att jag inte är värdig dig. Att jag
är en av trashankarna som dina tjänare hämtade in när
det fina folket inte ville komma. Men ta min ärliga
bekännelse och mitt rannsakade förkrossade hjärta som

de högtidskläder jag behöver för att få delta i denna fest (Matt 22:11-12). Jag har inget att ge, kan bara ta emot. Din kropp, ditt blod.

De har blivit sårade av den gudomliga skönheten och odödligt himmelskt liv har droppat in i deras själar. Därför har de begär efter kärleken till den himmelske konungen och de har endast honom för ögonen i sin stora längtan.

Makarios,
Makarios andliga homilier (s. 43) [MaH]

Mina läppar nuddar dig. Det jordiska möter det himmelska igen. Undret som nyss skedde med brödet sker igen. Vi förenas. Min jordiska kropp och brödet från himmelen. Den himmelska näring du ger gör mig förändrad. Jag är inte den samme som innan.

Evigt välsignad av din närvaro i mitt liv. Evigt välsignad av att du ser på mig.

Jag har närmat mig dörren, du har låst upp den. Jag har tagit ett steg ut i friheten. Vi har mötts. Jag känner din närvaro pulserande i mina ådror.

Ljuset bländar, jag kisar lite. Ovan vid din strålgans. Tacksam att du har vänt ditt ansikte mot mig. Tacksam för din frid. Tacksam för att du skonat mig.

Och han sade: "Släpp mig, ty morgonrodnaden har gått upp." Men Jakob svarade: "Jag släpper dig

inte förrän du välsignar mig." Då sade han till honom: "Vad är ditt namn?" Han svarade: "Jakob". Han sade: "Du skall inte längre heta Jakob utan Israel, ty du har kämpat med Gud och med människor och segrat." Och Jakob frågade: "Låt mig få veta ditt namn." Han svarade: "Varför frågar du efter mitt namn?" Och han välsignade honom där. Jakob kallade platsen Peniel, ty han tänkte: "Jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och ändå har mitt liv skonats."

Första Moseboken 32:26-30 [SvFb]

Tacksam för mötet. Tacksam för din välsignelse.

Berusad

Förvandlad. Eller snarare under förvandling. Jag har mött dig. Dig som mitt hjärta längtat efter, och nu har jag redan börjat längta efter nästa möte. Med dig. Längtar efter mer av dig. Berusad. Av den kärlek du givit mig. Törstar.

Därpå säger själen: För mig in i vinsalen, under kärlekens fana (HV 2:4). Dess törst har blivit så stark att vinet som Visheten blandade inte längre räcker till (Ords 9.2). En fylld bågare tömd i dess mun tycks inte nog för att släcka törsten. Den begär att bli buren till vinkällaren för att sätta munnen till själva fatet av berusande vin. Den vill se druvorna krossade i vinpressen och vinstocken som gav klasarna och ägaren till den sanna vinodlingen som har frambringat den.

Det är därför den vill stiga ned i källaren där vinmysteriet sker. När den kommit dit går den ännu längre. Den begär att få underkasta sig kärleken. Och kärleken, säger Johannes, är Gud.

Gregorius Av Nyssa,
*Källor - Den kristna spiritualitetens
ursprung (s. 189) [KR]*

Längtande. För jag har mött dig. Förundrad. För du har mött mig. Reflekterande över det som har hänt.

Jag ber att få bli genomsyrad av dig. Herre, uppfyll mig helt och hållet. Bli allt i mig. Bli allt i alla. Låt inte mitt liv bara få bli förändrat på ytan. Låt mig få vara ditt ljus, ditt salt. Genomsyra mig Herre.

Förvandlad.

Jag vill tro att den gör skillnad, Eukaristin. Skillnad i mig. Skillnad för världen. Att Kristus även i och genom dig och mig skall kunna vara ett hopp. För världen. Att den längtan han tänt och närt skall dra oss än närmare honom och genom att komma närmare, förvandlas mer och mer till att bli honom lika och på så sätt mer och mer leva det liv han levde.

Att du och jag mer och mer skall kunna älska världen med Guds kärlek. Kärleken som drev honom att ge sin son för att friköpa den. Kärleken han älskade oss med medan vi ännu var syndare.

Vill du hedra Frälsarens kropp? Förakta den inte när den är naken. Hedra den inte i kyrkan med sidendräkt när den är naken och stelfrusen där utanför. För han som sade, 'Detta är min kropp' och gjorde detta med sitt ord, han sa också: 'Jag var hungrig och ni gav mig inte att äta.' och 'Det som ni inte har gjort för en av dessa minsta, det har ni inte gjort för mig.' ... Hedra honom som han har befallt; dela dina rikedomar med de fattiga. Gud behöver ingen kalk av guld, utan själar av guld.

Johannes Chrysostomos,
*The Antiquities of the Christian Church, Volym 2 (s.
845) [ACC2]*

Inte förändrade på ytan. Förändrade på djupet. Inte nya kläder och lite puts på ytan utan att hjärtat som förut bara sökte sitt eget skall bli som till guld i vårt inre.

Kan vi få vara det för Gud? En själ av guld, ett ljus, ett salt.

Det är min bön. Att vi – du och jag – skall kunna få förvandlas. Att det syrade brödet från himmelen skall få genomsyra oss. Så vi blir till ett bröd av samma sort som det som gavs oss av Gud.

Utgivet för dig och för mig. För världen, så att den skall få leva.

Källor som jag öst ur

Det finns många personer som hjälpt mig genom att generöst dela med sig av sina egna erfarenheter av vandringen med och i riktning mot Kristus. Så jag vill tacka alla er som varit fyrtorn på min stig. Markerat faror och grund och visat på farbara vägar.

Nedan följer en litteraturförteckning med de böcker ur vilka jag hämtat citaten, och många tankar, till denna lilla skrift. Citat hämtade ur engelska böcker har jag själv översatt.

- ACC2 Joseph Bingham, *Origines Ecclesiasticæ: The Antiquities of the Christian Church. With two sermons and two letters on the nature and necessity of absolution*, Volym 2, 1856
- AF Philip Schaff, *The Apostolic Fathers with Justin Martyr and Irenaeus*, 2001
- CoGN Gregory of Nyssa, James Herbert Srawley, *The Catechetical oration of Gregory of Nyssa*, 1903
- DAF Olof Andrén och Per Beskow, *De apostoliska fäderna*, 1992
- DN Johannes av Korset, *Dark Night of the Soul*, 2003
- EC Raymond Johanny, Willy Rordorf, *The Eucharist of the Early Christians*, 1978
- ECC Cyprianos av Karthago, *The Epistles of Cyprian of Carthage*, 1886

- EE John H. McKenna, *The Eucharistic Epiclesis: A Detailed History from the Patristic to the Modern Era*, 2009
- EF Dietrich Bonhoeffer, *Efterföljelse*, 1995
- FCFC Jean-Marie-Roger Tillard, *Flesh of the Church, Flesh of Christ: At the Source of the Ecclesiology of Communion*, 2001
- FiH Border Rogier av Tazé, *I allt frid i hjärtat*, 1999
- KR Oliver Clément, *Källor - Den kristna spiritualitetens ursprung*, 2004
- LDA Johannes Klimakos, *The Ladder of Divine Ascent*, 1982
- LiG Dietrich Bonhoeffer, *Liv i Gemenskap*, 1993
- LPfP Dietrich Bonhoeffer, *Letters & Papers from Prison*, 1997
- MaH Makarios, *Makarios andliga homilier*, 2001
- MK Kyrillos av Jerusalem, *De mystagogiska katekeserna*, 1992
- MSw Maximos Bekännaren, George Charles Berthold, *Maximus Confessor: selected writings*, 1985
- NpNf Philip Schaff, *Saint Chrysostom: Homilies on the Epistles of Paul to the Corinthians by St. Chrysostom*, 1889
- NSC Thomas Merton, *New Seeds of Contemplation*, 1962
- OCC Origenes, Henry Chadwick, *Origen: Contra Celsum*, 1953
- OO Ambrosius av Milano, *Om Sakramenten; Om Mysterierna*, 1989
- PG J. P. Migne, *Patrologia Graeca*, 1857–1866
- SaF Hans Urs von Balthasar, *Origen, spirit and fire:*

- a thematic anthology of his writings , 2001
- SS Peter Halldorf, Sandens Söner - en sorts ökenkrönika, 1998
- SvFb Stiftelsen Biblicum, Svenska Folkbibeln, 1998
- SVR Hermann Pålsson, Paul Edwards, Seven Viking Romances, 1985
- TP Gerald Eustace Howell Palmer, Philip Sherrard, Kallistos Ware, The Philokalia: The Complete Text, 1983
- WLS Lucian of Samosata, Works of Lucian of Samosata, Volym 3, 2007